

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Novissima Polyantha, In Libros XX. Dispertita

Dominicus

Francofurti, 1613

Cerebrum

[urn:nbn:de:hbz:466:1-97211](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-97211)

¶ PHILOSOPHICAE SENTENTIAE.
 Cause omnes principia sunt. *Arist. lib. 5. Metaphys. c. 10. 1. text. 1.*
 Cause alie sunt in essendo & cognoscendo simul: alie in cognoscendo tantum. *Thom. de Si. in post.*
 Causa tria significat: primo rem illam cuius est causa: secundo modum, quo rem illam causat: tertio rationem ad causam. *idem ibidem.*
 Causa diuiniore est ea quae magis comprehensibilis est, & magis se extendit. *Simpl. 2. in Metaph.*
 Cause infinitae non possunt reduci ad principium aeternum. *Auer. de gen. anim. 2. c. 3.*
 Causa est medium per quod scimus, quod vere scimus. *Albert. Mag. in Metaph.*
 Causa quanto superior est: tanto vniuersalior est. *Alex. de Alex. in prim. Metaph.*
 Causa illa putanda est prima, vnde motus principium. *Aristot. Meteor. 1. c. 3. T. 1.*

Celeritas.

¶ APOPTHEGMATA.

Socrates qui fructus praecoces magno emerent, eos aiebat deperere, quod ad tempus maturitatis essent peruenturae. Alioqui stultum est, & pluris & deterius emere, quam paulo post liceat & minoris, & melioris. Ita nusquam non reuocabat hominum cupiditates rationis expertes, ad sobrii iudicium. *Erasmus lib. 3. apoph.*
Apelles pictori imperito de celeritate glorianti, & ostensa tabula dicenti, Hanc modo pinxi. Etiam si tacuisses, inquit Apelles, res ipsa loquitur, quod eam ex tempore subito pinxeris. *Erasmus lib. 6. apoph.*
Agatharchus Celer iactabat de pingendi celeritate, quum Zeuxis diuinus immoraretur operi. At Zeuxis respondit, ea quae cito fiunt, cito perire: contra, quae paulatim exacta cura absoluerentur, aetatem ferre. Iuxta Valerium ita respondit: Diu pingo, quia pingo eternitati. Cito nata, cito pereunt: diu elaborata, ferunt aetatem. Beta cito nascitur, buxus paulatim. *Erasmus libro 6. apoph.*
Augustus Celer dicere solebat, nihil minus in perfectum ducem conuenire, quam festinationem ac temeritatem, cerebroque illud iactabat. *Optimus Beadius, in quibusdam libris de rebus gestis Augusti.*
Suetonius Vide praeterea promerbium apud *Erasmus*, Festina lente.
Inluis Caesar, ea facinora quae periculo obnoxia sunt: & magna, gerenda esse dicebat: at de his non consultandum, eo quod ad haec perficienda plurimum habeat momenti celeritas, *Plut. in apoph.*
Idem, quum Pharnacem primo congressu vicisset, amicis scripsit, Veni, vidi, vici: summam rei bene gesta celeritatem indicans. *Plut. in apoph.*
 Reliqua vide in tit. *Velocitas.*

Cerebrum.

¶ PHILOSOPH. SENTENT.

CEREBRUM partium omnium corporis frigidissimum est. *lib. 2. de partib. c. 8. Hebr. Moach.* Medulla in ossibus, à verbo *Moach*, Medulla plenus fuit, scaturit Medulla: quod proprium est cerebri. *Grac. in Hippocrato.* Medulla Capitis. Hic habet sensus arcem, hic culmen altissimum, hic mentis est regimen. *Cicero 1. Tuscul.*
 Omnium maxime humorum corporis, sanguine caret cerebrum: quippe quod nihil sanguinis habeat, igitur oreque oblitum sit, atque horridum. *ibidem.*
 Aduersus cordis sedem & calorem cerebrum natura molita est. *ibidem.*
 Nec sensus vilius causam cerebrum obtinet, quod quidem expertis omnino sensus non aliter, quam quoduis extrimentum est. *lib. 2. de part. c. 10. & lib. 10. de hist. c. 10.*
 Frigidum est cerebrum natura sua: isque sanguis qui in ipso continetur, in minutis venis inest: tenuis ille quidem & purus, sed frigoris incommodis opportunus. *lib. de Sensu c. 5.*
 Cerebrum humidissimum & maximum omnium animalium homines habent: cuius rei causa est, quod calorem etiam cordis purissimum obtinent. *1. 2. de Gener. animal. c. 4. & 1. 2. de part. c. 14.*
 Cerebrum omnibus priuatum sanguine est, nec venam intra se villam continet. *lib. 1. de hist. c. 10.*
 Cerebrum capitis priorem obtinet situm, non modo in homine, verum in ceteris animalibus, quibus ea pars data est. *ibid.*

Charitas.

¶ DEFINITIO ET ETYMOLOG.

CHARITAS Graece ἀγάπη, ἡ ἀγαπᾶται, seu dilectus dicitur. Et est rectissima animi affectio.

Cerebrum inter humani corporis partes principem locum habere nemini dubium esse debet, vt situs ostendit, quod altissima corporis parte Deus opifex collocauit, quali in maiestate, vt minus esset iniuriis obnoxium. *Reald. Colum. de anima lib. 8. c. 1.*

Cerebri visus mirificus est, quod scilicet tum sensus, tum principium existit absque vsu enim cerebri homo existit, cuiusdam motus sensusque expertis. Praeterea sedes est animae praeditae. A cerebro visus, auditus, gustus, odoratus & tactus percipiuntur. His enim actionibus quantum cerebrum vultur, ita, vel idiotae ipsi norunt. *idem ibidem.*

Ceremonia.

¶ DEFINITIO ET ETYMOLOG.

CEREMONIAE sunt opera exteriora ad cultum Dei pertinentia. *B. Thom. 1. Secunda. q. 99. art. 3.*

Ceremoniae dicuntur apud Latinos generaliter conuentiones: à Cerere oppido dicitur, vt placet *Valerio Maximo* à charitate.

¶ LOCI BIBLICI.

CEREMONIAE: citra Dei timorem obferuatae reuerentia. *Verf. 8. 9. & 51. 8. Esai. 1. 11. & 66. 3. Amos 5. verf. 21. & 22. Malac. 1. 7. Ceremoniae seu ritus certi in orando obferuatae. 22. 54. & 17. 21. & 18. 42. 2. Paralip. 5. Verf. 12. 13. Math. 23. 39. Marc. 14. 35. Luc. 22. 41. 1. Cor. 11. 4. 5. 6. 1. Tim. 2. 8. Ceremoniae vmbrosae similes. *Coloff. 2. 17. Hebr. 1. 1. & 8. 5. & 10. 1.* Vmbrosae intellige dici legales ceremonias, non vt res vacuas & inane est corporum vmbra (quod enim vera & pro ratione ac mentis mentorum efficacia seruanda est, signa, ac etiam obsequia) sed cum ipso Christo exhibitio comparatas, qui dicitur vmbraum corpus. *Coloff. 2. Verf. 12.* quod illum, velut mappam, à quo efformatur, sacramentaliter adumbrant. Cetero legales vocantur Mortis chirographum, *Coloff. 2. 14.* eo quod tanquam chirographo quodam ipsi nostra manu reatae aduerfum nos obligamur. Rituum enim ceremoniarum, quae non Euangelij Sacramenta, sed legis nos arguunt, quae quid aliud erant, quam publica miseriae hominum condempnatio, festio, & tolemissis quadam obligatio? Circumcisio quae in parta natuum pollutionem: Ablutiones peccatorum, mortis denique, capitalem regum publice testabantur. Leges hae vocantur ab Apostolo paedagogus, *Gal. 3. 24.* non quatenus nuntur ea Christo, vt Chirographum mortis, sed quatenus expectatum adumbrabat. Ceremoniae per Christum aboluit. *1. 2. Ephes. 2. 15. Coloff. 2. 14. Heb. 8. 13.**

¶ SIMILITVDINES.

Nazianzenus, Quamobrem paedagogorum medicorumque re, ex patria religione, dum aliud abrogat, aliud vero conseruatum nihil prius ritus, quod voluptatis sit, ipsis permittit. *Eccl. 10. 1.* medici aegrotantibus facere solent, huc spectantes, vt medicos qui acerba, dulcore aliquo ad artis praescriptum temperantibus animis recipiatur. *lib. 5. de Theolog.*
Thimeris, vt condimentum non est necessarium, sed in cibis comparatum, nec citra hunc confert quicquam magis: Ita neque ceremoniae plerumque quicquam pariter conferunt, sed ab ipsis legitimum vim suam & alacritatem accipiunt. *apoph. fol. 44.*
Vi in gratiam fastidientium comparata condimenta, vt uocandos leges quaedam ceremoniae. *In apoph.*
Non sunt abolenda tantum quae in se continent mala, sed & quae speciem mali exhibent. Ita & alibi ritus quidam seruandus licet negligenter obeuntur, tamen homines sua vmbra ad peccatum meliora inuitant. *In apoph. 66.*
Vulgus inania tormenta vocat, quae sonum quidem tantum nullam vim exigunt: tales mihi videntur qui multis ceremoniarum, sed diuitias & honores captant, aut qui copia verborum tonant, sed copia verorum laborant. *phil. 2. 90.*